

3 - Manas tiesības pēc tiesas procesa

A. Vai man ir tiesības pārsūdzēt tiesas lēmumu?

Ja nepiekrītat tiesas lēmumiem, parastajā kārtībā ir pieejami šādi tiesiskās aizsardzības līdzekļi: apelācijas sūdzība par faktiskajiem un tiesiskajiem aspektiem (*Berufung*), kasācijas sūdzība (*Revision*) un sūdzība (*Beschwerde*). Priekšraksta par sodu (*Strafbefehl*) gadījumā jums ir tiesības iesniegt iebildumus (*Einspruch*). Pēc tam notiek tiesvedība. Tomēr iebildumus var iesniegt arī tikai par dienas vienības apmēru, ko izmanto naudas soda aprēķināšanai. Tad tiesa ar apsūdzētā, aizstāvja un prokurora piekrišanu var izlemt jautājumu, bez tiesvedības izdodot tiesas rīkojumu.

Par pirmās instances tiesas (*Amtsgericht*) spriedumiem var iesniegt apelācijas sūdzību par faktiskajiem un tiesiskajiem aspektiem. Tās rezultātā lieta tiek visaptveroši atkārtoti izskatīta attiecīgās apgabaltiesas (*Landgericht*) krimināllietu nodaļā. Par pirmās instances tiesas un apgabaltiesas spriedumiem, kā arī par Augstākās apgabaltiesas (*Oberlandesgericht*) kā pirmās instances spriedumiem var iesniegt kasācijas sūdzību. Šāda veida pārsūdzības laikā spriedums tiek pārskatīts tikai attiecībā uz kļūdām tiesību aktu piemērošanā, un lieta netiek visaptveroši atkārtoti izskatīta.

Sūdzību neiesniedz par spriedumiem (*Urteile*), bet gan par tiesas rīkojumiem un procesuālajiem lēmumiem (*Beschlüsse* un *Verfügungen*).

Uz apelācijas sūdzībām par faktiskajiem un tiesiskajiem aspektiem, kasācijas sūdzībām un sūdzībām attiecas papildu pieņemamības prasības, jo īpaši formālas prasības un termiņi. Tūlīt pēc sprieduma pasludināšanas jūs vai jūsu advokāts varat tiesas kancelejā sniegt mutisku paziņojumu par to, ka jūs pārsūdzat spriedumu. Tāpat jūs varat iesniegt pārsūdzību ne vēlāk kā nedēļu pēc sprieduma pasludināšanas. Pārsūdzību var iesniegt rakstiski vai sniedzot mutisku paziņojumu tiesas kancelejā. Apelācijas sūdzību joprojām ir iespējams iesniegt arī tad, ja pirms sprieduma pieņemšanas tikusi panākta vienošanās (*Verständigung*).

Jūs varat pārsūdzēt pašu notiesājošo spriedumu vai tikai piespriedtā soda apmēru.

Ja iesniedzat apelācijas sūdzību par faktiskajiem un tiesiskajiem aspektiem, jums tā ir jāpamato.

Kasācijas sūdzība ir jāpamato ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc tam, kad saņemts rakstisks sprieduma pamatojums, iesniedzot advokāta parakstītu paziņojumu vai sniedzot mutisku paziņojumu tiesas kancelejā.

B. Kādi citi tiesiskās aizsardzības līdzekļi ir pieejami?

Kā ārkārtas tiesiskās aizsardzības līdzekli pret galīgu spriedumu ir iespējams lūgt lietas atkārtotu izskatīšanu. Tomēr tas ir atļauts tikai tad, ja lietas atkārtotai izskatīšanai ir pamats, piemēram, tiek iesniegti jauni pierādījumi, kas apliecina jūsu nevainīgumu.

Principā spriedumus var pārskatīt arī konstitucionālas sūdzības ietvaros (*Verfassungsbeschwerde*), lai noskaidrotu, vai ar tiem netiek pārkāptas pamattiesības. Tomēr konstitucionālas sūdzības ir iespējamas tikai pēc tam, kad ir izsmelti citi tiesiskās aizsardzības līdzekļi, proti, apelācijas sūdzības par faktiskajiem un tiesiskajiem aspektiem un kasācijas sūdzības.

C. Kādas ir sekas notiesāšanas gadījumā?

i. Ziņas par sodāmību

Galīgie notiesājošie spriedumi tiek reģistrēti [Federālajā centrālajā sodāmības reģistrā](#) (*Bundeszentralregister*). Šo reģistru uztur Federālais tieslietu birojs (*Bundesamt für Justiz*), pamatojoties uz Federālo Likumu par centrālo sodāmības reģistru (*Bundeszentralregistergesetz*). Lai tajā veiktu ierakstu, jūsu piekrišana nav vajadzīga. Ierakstu par notiesājošu spriedumu dzēš/svītro, kad pagājis tiesību aktos noteikts laikposms, ja datne nav papildināta ar ierakstiem par jauniem notiesājošiem spriedumiem. Attiecīgo laikposmu nosaka noziedzīgā nodarījuma būtība un jums piespriestā soda apmērs. Tikai ļoti nelielam skaitam tiesu un iestāžu ir piešķirta neierobežota piekļuve visam Federālā centrālā sodāmības reģistra saturam konkrētiem nolūkiem.

Daži notiesājoši spriedumi, piemēram, naudas sodi, kuru apmērs pārsniedz 90 dienas vienības, vai brīvības atņemšanas sodi, kuru ilgums pārsniedz trīs mēnešus, tiek ierakstīti izziņā par sodāmību (*Führungszeugnis*). Šī izziņa ir dokuments, kas kalpo par pierādījumu tam, vai jums iepriekš ir vai nav bijusi sodāmība. To pēc pieprasījuma izsniedz [Federālais tieslietu birojs](#), un tai var pieteikties arī tiešsaistē. Ja jums ir ne tikai Vācijas pilsonība, bet esat arī citas ES dalībvalsts vai Apvienotās Karalistes valstspiederīgais, izziņā par sodāmību ietvers arī ierakstus par jums no jūsu izcelsmes valsts sodāmības reģistra. Tas, vai un cik ilgi sodāmība būs iekļauta jūsu izziņā par sodāmību, ir atkarīgs no noziedzīgā nodarījuma būtības un soda apmēra.

Papildus Federālajam centrālajam sodāmības reģistram pastāv arī Nepilngadīgo veikto nodarījumu reģistrs (*Erziehungsregister*). Tajā ir sīkāka informācija par konkrētiem rīkojumiem un lēmumiem, kas attiecas uz nepilngadīgajiem un pusaudžiem, piemēram, rīkojumiem par koriģējošiem vai disciplināriem pasākumiem. Šos ierakstus īpašos nolūkos var izpaust tikai ļoti ierobežotam skaitam tiesu un iestāžu.

ii. Soda izpilde, ieslodzīto nodošana, probācija un alternatīvi sodi

Kad spriedums būs kļuvis galīgs, prokurors sāks soda izpildi.

Ja Vācijas tiesa ir pasludinājusi spriedumu, ar kuru piespriests brīvības atņemšanas sods, pastāv iespēja sprieduma izpildei Vācijā vai arī brīvības atņemšanas soda izciešanai citā dalībvalstī. Ja jūs jau esat notiesāts ārvalstīs, prokurors kā tiesībaizsardzības iestāde pēc jūsu uzklaušanās lems par to, vai nodot izpildi citai dalībvalstij (85. panta 2. punkts Likumā par starptautisko savstarpējo palīdzību krimināllietās (*Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen – IRG*)). Ja notiesāšanas brīdī jūs joprojām atrodaties Vācijā, šādas nodošanas priekšnoteikums ir tas, ka jūs piekrītat izpildes nodošanai citai dalībvalstij vai ka Augstākā apgabaltiesa ir pieņēmusi attiecīgu lēmumu par to (*IRG* 85. panta 2. punkts).

Ja jūs kā notiesāta persona vēlaties izciest sodu citā dalībvalstī, jūs varat iesniegt pieteikumu kompetentajam prokuroram. Prokurora lēmums lielā mērā būs atkarīgs no tā, vai notiesātās personas sekmīga reintegrācija sabiedrībā visdrīzāk iespējama Vācijā vai citā valstī.

■ Lapa atjaunināta: 20/11/2025

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.